

DIA INTERNACIONAL DE LA GENT GRAN MANIFEST

Com cada 1 d'octubre des de l'any 1990, celebrem el Dia Internacional de la Gent Gran. Com sempre les Nacions Unides, tant a la seu de Ginebra com a la de Nova York, organitzen diferents esdeveniments, enguany al voltant del leimotiv «Envelliment amb dignitat: La importància de reforçar sistemes de cura i de suport per a gent gran al món». Aquestes trobades reuniran experts per discutir polítiques, legislacions i experiències pràctiques per tal de reforçar els sistemes de cura per a gent gran. De l'intercanvi dels experts cal ressaltar la necessitat urgent d'ampliar programes de formació de personal i la manca de personal qualificat.

El Dia Internacional de la Gent Gran pretén contribuir a la formació d'una societat per a totes les edats. Creiem fermament que l'envelliment actiu hauria de ser la base de les polítiques socials des dels governs nacionals, autonòmics i locals. Les decisions polítiques en matèria d'envelliment s'haurien de prendre amb la finalitat de crear o ampliar les oportunitats de la gent gran als tres pilars de l'envelliment actiu (salut, participació i seguretat) i amb una visió de l'envelliment al llarg del cycle vital. És a dir, comprenent que envellir és un procés que comença des que naixem i que les persones de totes les edats contribueixen a envellir en societat amb més o menys benestar.

A més, l'envelliment actiu reconeix els drets de la gent gran a la igualtat d'oportunitats i de tracte en tots els aspectes de la vida a mesura que envelleixen. La salut es refereix al benestar físic, mental i social i no només

a l'absència de malaltia tal com va formular l'OMS en la seva definició de 1946. Així, per a l'envelliment actiu, les polítiques i els programes que promouen la salut mental i el benestar social són tan importants com els que milloren les condicions de salut física. L'envelliment actiu dona suport a la responsabilitat de la gent gran per exercir la participació.

Precisament el terme "actiu" fa referència a una participació contínua en les qüestions socials, econòmiques, culturals, espirituals i cíviques, no només a la capacitat per estar físicament actiu o participar en el mercat de treball. Així, les persones grans que es retiren de la feina i les que estan malaltes o viuen situació de dependència poden i han de continuar contribuint activament amb les seves famílies, comunitats i nacions. La seguretat es refereix a abordar les necessitats sanitàries, socials, econòmiques i de seguretat física i els drets de la gent gran mitjançant polítiques i programes, garantint-ne la protecció, la dignitat i l'assistència quan sigui necessari.

També es refereix a donar suport als cuidadors i cuidadores, donant-los seguretat. Un dels aspectes a destacar de la seguretat és la importància de la seguretat a l'habitatge. Viure en un habitatge amb un veïnat i un entorn segurs i adequats són aspectes clau per al benestar, així com disposar d'una xarxa de transport segura que permeti mantenir activitats i relacions socials.

Cuidar és qualsevol acció que contribueix a promoure i desenvolupar allò que fa viure les persones i els grups, que promou i fomenta ►

DIA INTERNACIONAL
DE
LA **GENT GRAN**
MANIFEST

► la vida i la salut. La cura ha de ser un principi que ens permet la relació amb les persones sobre la base de la preocupació pels altres. A la major part dels casos, la cura és assumida per les dones i, per a moltes, cuidar és sovint viscut com una obligació moral. En canvi, creiem que tenir cura hauria de ser una elecció que es fa amb responsabilitat i tenint en compte les pròpies necessitats. Així, per cuidar una persona, abans hem de ser capaços de tenir la consciència que cuidar és un acte responsable i no percebre'l com un acte egoista. Per ser responsable hem de saber i reconèixer el que estem fent i saber el que volem, diferenciant les necessitats que no són pròpies i les pròpies necessitats. Cal afirmar la igualtat moral entre la dona que té cura i els altres. Tots dos necessiten cura i atenció. Així veiem que la responsabilitat de la cura requereix comprendre la interconnexió entre els altres i el jo per evitar conflictes o resoldre'ls si escau; a més, integra drets i responsabilitats, és a dir, el sentit de responsabilitat i el sentit de preocupació vers una persona.

Participació i empoderament

La participació és un procés organitzat orientat a prendre decisions amb la voluntat d'acabar influint en la realitat.

L'empoderament és un procés clau per garantir la participació de les persones més grans que es troben en situació de vulnerabilitat, com ara les persones soles, les dependents o les que viuen en institucions, entre d'altres. Creiem que la participació i l'empoderament de la gent gran haurien d'anar plegats.

Marc ètic

Considerem prioritari la reflexió i l'aplicació dels principis ètics de la igualtat, l'autonomia personal, la solidaritat, el respecte, la dignitat i la responsabilitat la cura de la gent gran. Aquests principis afecten l'administració, els professionals, els familiars, les persones cuidades, i també les persones grans en conjunt i tota la ciutadania.

Hem de garantir una ètica dels mínims, construïda sobre uns valors a compartir que ens permetin respectar i alimentar una ètica dels màxims, on trobin el seu lloc els diversos projectes de vida de cadascú. Entre els valors a respectar i promocionar volem destacar l'autonomia personal i la dignitat. Volem que se'ns respecti al màxim la nostra autonomia personal, entesa com la capacitat percebuda de controlar, afrontar i prendre decisions personals sobre com viure el dia a dia d'acord amb les normes i preferències pròpies.

Sobre la base que la necessitat de cures és bàsica, caldrà reconèixer un dret universal a ser cuidats i, en conseqüència, també un deure universal de cura. Com qualsevol dret fonamental, el dret a ser cuidat ha d'estar garantit per l'Estat. Les cures han de ser una de les prioritats de la política en una democràcia cuidadora. Per això és tan important la Llei de la gent gran de Catalunya, que esperem que aviat sigui aprovada.

Llibertat, igualtat i fraternitat!